

נמר של נייר

למי איכפת שמרים בת 34 * ..לתקוע סכין בגב

האומה * יצירתו של ש"י שביט * שירי ביכורים

בוגרים של יגאל בן-אריה * מרוקאים ועיראקים

תרגום

בבל"ת צ'וק

קיים בספרות האמריקאית העכשווית דבריה דגנראטי. סופרים צעירים, רובם ממוצא יהודי, מנסים ליצור יצירות לאיים ספרותיים שבו חוברים יחדיו בדיחות משר משות של וודי אלן, עם המינישרים הדחויים של התנועה הפמיניסטית האמריקאית, מילים ביידיש, תשוקות באנגלית — והם אף מכנים את התוצאה כספרות. כזה הוא סיפרו של הסופר האמריקאי ממוצא יהודי אלן לזצ'וק מרים (34) * שמהדורתו העברית ראתה אור לאחרונה. כבר במיטו הלאטיני המשומש, המבשר לקוראים: "אחרי המישגל, כל החיות עצובות", מציג לזצ'וק את כוונתו להגיד דיל את ממונו באמצעות ספר העוסק בעצב הנ"ל.

מרים, אשה בת 34, החליטה להתגרש מבעלה, ולמקד את עניינה יחיים בצילום אמנותי, התעלסות באהבים, ארוחות ונסתי עה במכוניות מפוארות. היא מתארת את עולמה בעזרתה של המצלמה (סימבול מיני משומש למדי של הספרות הקולנוע האמריקאיים), כאשר בינות לתצלומיה

* אלן לזצ'וק, מרים (34); אביבה גורן, הוצאת אדם; 183 אמודים (כריכה רכה).

היא חוגגת בהדרגה המיטות שלה, ובוחנת את ההזדקה לשינוי אורחות-החיים שלה ונטישת בעלה. את תפקיד הרעיה חסרת החן והבושה בגופה היא הופכת ל"מרים סמכותית הערשה את האבן שלה למין טבעת מזרפת, משתוללת..." תוך שהיא מלגלגת מזלזלת בעולם-האקדמי שאליו השתייכה עד לרגע שפרקה את עול האחריות המישפחתית שלה. היא מפתחת תלות מאוד אמריקאית ואינפנטילית, ב"פסיכולוגית שלה, ועבורה היא ממלאת פינקסים כם הגיגיה.

כמו על פי תוכנית-מחשב, המורשת את כל הנושאים המשומשים של הספרות הקלילה והממוסחרת של ארצות-הברית בעשור השנים האחרון, מעבירה מרים בת 34 את אבר המין שלה כימעט דרך כל חוויה מינית אפשרית. תיאורו של לזצ'וק מעידים על כישורו הרדוד, והתיצרות הסופית, אין בכוחה לגרות אפילו את אוכלוסיית-היעד של ספרים פורנוגרפיים, בשל האינטלקטואליזם הר"דוד, שבו גדש לזצ'וק את שטחיה-ההפקר שבין ההתרחשויות המיניות.

הביקורת-העצמית של מרים היא ברמה של: "לא רק כבודה כפילה למרים אלא מרים ששנים רבות לה — מרים האם, מרים הרעיה-לשעבר, מרים המאובת, מרים הבת (עדיין נכספת), מרים הצלמת, מרים של התענוג החדש ומרים של הכאב הנושן והמינה, מרים הילדה הקפנה, מרים המזדקנת, מרים הספקנית — האם כל אלה יוכלו להתאחד לאחת?" מתת-הגיגים אלה עוברת מרים להגיגים מה"סוג של: "הנשוא: התהת (או המדפיס)

של הארי, וחיבתה של מרים אליו." בסדנה לכתובה ספרותית, שבה למד ללצ'וק מן הסתם את נושא השירבוט שלו, לימדוהו שמוטב לפרק ספרים לחלק א', לחלק ב' ולחלק ג' ואכן כך הוא עושה במרים (34). המו"ל, אגב, מייעד, בשער האחורי של העטיפה, את הספר ל"קוראת דישראלית": "הקוראת הישראית אולי תאהב את מרים, האולי תכעס עליה; אך אין ספק — היא לא תשאיר ארישה בלפיה." ניסוח המבטא לא-מעט זילזול בקוראה הישראלית.

גם החלק השלישי, שבו נמאסו לבעלה של מרים חגיגותיה המיניות של אשתו, והוא תובע לעצמו את ההשגחה על ילדי-הם — משעמם, מתמשך ומשרה טימטום על הקוראת(ת) כשני החלקים האחרים. גם קטע האונס שבסופו של הספר ("האונס עצמו לא היה תענוג וגם לא כאב ממש. מכיוון שהפרצופים האחרים מן התקרובה התחלפו כל הזמן עם זה של הנער, מאלצים אותה להתרכז במר-אות-הזויה עיקשים..." אינם מוסיפים ער-כיות כלשהי למרים (34), למעט עדות על חוסר-כישורו של לזצ'וק לחוש ול-תאר את עולמה של נאנסת. והפצעים שברוטאליות גברית מסוג זה יכולה לחר לל אשה.

השמועה טוענת כי אלן לזצ'וק, שישב באחרונה בירושלים, חיבר כאן ספר המשך, תחת הכותרת מרים (40) ובו עלילותיה המיניות של אותה מרים בעיר הקודש, עם גיבורים אירוטיים מסויימים של עיר זו. אפילו ירושלים לא תוכל להוסיף הילה ספרותית כלשהי ליצירה

רודה וחלולה זו, שכלל לא ברורים שיקולי המו"ל, שהשקיע ממיטב כספו להביא סיפרו זה לקורא הישראלי (מה גם, שתרגומה של אביבה גורן חסר כל חן).

סופר לזצ'וק

טבעת מסורפת, משחוללת

החוויה הישראלית "הדברים שנעשו בשם העם הישראלי..."

ביותר, וזיא השנים שבין 1945 ועד לרא-שית הנט הכלכלי, כאשר, מה שמכונה בפנינו שואה כונה בשפה-הגורמנית כי הדברים שנעשו בשמו של העם הגרמני.

בעוד שבגרמניה, קמה מייד לאחר מילחמת-העולם השנייה קבוצת 47, ש"חטתה על דיגלה להתמודד באותן מטב עות לשון משפת-האם של הגיהנום, הרי שבתרבות הישראלית ישנה אסימות כימ עט מוחלטת לתהליך השחיקה של הלשון העברית, שהוא בבחינת מראה לשחיקה המוסרית של החברה הישראלית בשנים האחרונות.

השאלה הנשאלת כיום היא: האם בקרוב יכנו האנשים את הנחיותיו של אריאל שרון על הטיפול באכרייהמין של תושבי השטחים הכבושים בכינוי בנוסח של: "הדברים שנעשו בשמו של העם הישראלי..." בעיני כותב שורות אלה נעשו הדברים בשמו של אריאל שרון, כפי שח"כ גאולה כהן משתמשת בביטוי של גבלס. שניהם מעידים על ניוון הער-כים הפושה בחברה הישראלית, בעוד העם שומע את הקולות ושוקט.

ארץ מאז מילחמת ששת-הימים, ומייצגים מילים שנלקחו מתוך המילון-הנאצי, כמו "שטחים משוחררים" (אם כי נציגי הלי-כוד, וחלק מנציגי המערך, אינם מעזים לקרוא להתיישבות ביהודה ושומרון בכי-נוי "מרחב מחייה (לכנס ראום — כי-גרמנית).

באותה מידה שהשפה הגרמנית, "טומ" אה" במהלך 12 שנות שילטונו של הייזלר, כל שפה עשויה לעבור תהליך דומה. בשנים האחרונות עוברת השפה העברית את תהליך הטומאה, מבלי ש"איש מאנשי-הרוח, או אלה המתהדרים בכתר של אנשי רוח, עושים דבר לטהר-רה.

על התהליך שאותו עברה השפה הגרמנית במהלך אותן 12 שנה, כתב האינט-לקטואליהיהודי ג'ורג' שטיינר כי-סיפרו שפה ודממה: "שפה, שבה ניתן לחבר שיר כהורס-טיוסל, מסוגלת להעניק גם לגיהנום את שפת-האם שלו..." ושפת-האם של הגיהנום, השתמשה אחרי המל-חמה העולמית במטבעות-לשון, כמו הקטסטרופה של 1945... לתיאור נפילת הרייך השלישי, בעוד שהתקופה הנוראה

שרי-ביטחון שרון

סכין בגב צה"ל

אין ספק ולו הקטן ביותר שעולם-הערכים בחברה הישראלית השתבש לח"לוטין. שני אירועים שהתחוללו כשבעות האחרונים מעידים על שיבוש-הדעת הז מוחלט של עולם-הערכים הישראלי. האי-רוע הראשון הוא הנחיות שר-הביטחון, אריאל שרון, בדבר ה"טיפול" באוכ-לוסיה המקומית בשטחים המוחזקים בידי צה"ל, הנחיות שלא פסלו על הסף טיפול באיבריהמין של תושבי אותה אוכלוסייה (דבר שלא הוכיר לו מן הסתם אירועים כלשהם מעברה של ההיסטוריה היהודית).

האירוע השני הוא ההאשמה שהטיחה ח"כ "התחיה" גאולה כהן, בישיבת ועדת-החקי-והביטחון של הכנסת, לעבר חברי סיעת המערך: "אתם תקעתם סכין בגב צה"ל. טוב שבאותה ישיבה נכח ח"כ ויקטור שם-טוב, שהשכיל את בורותה של ח"כ כהן, כשלימד אותה שאת הביטוי הזה טבע הדי"ר גבלס, שרי-התעמולה הנאצי, מבלי ששם-טוב ויתר על ההערה "ואת תלמידתו."

ביטוי זה של ח"כ כהן אינו ראשון בסידרת ביטויים ישראלים, הרווחים כי-